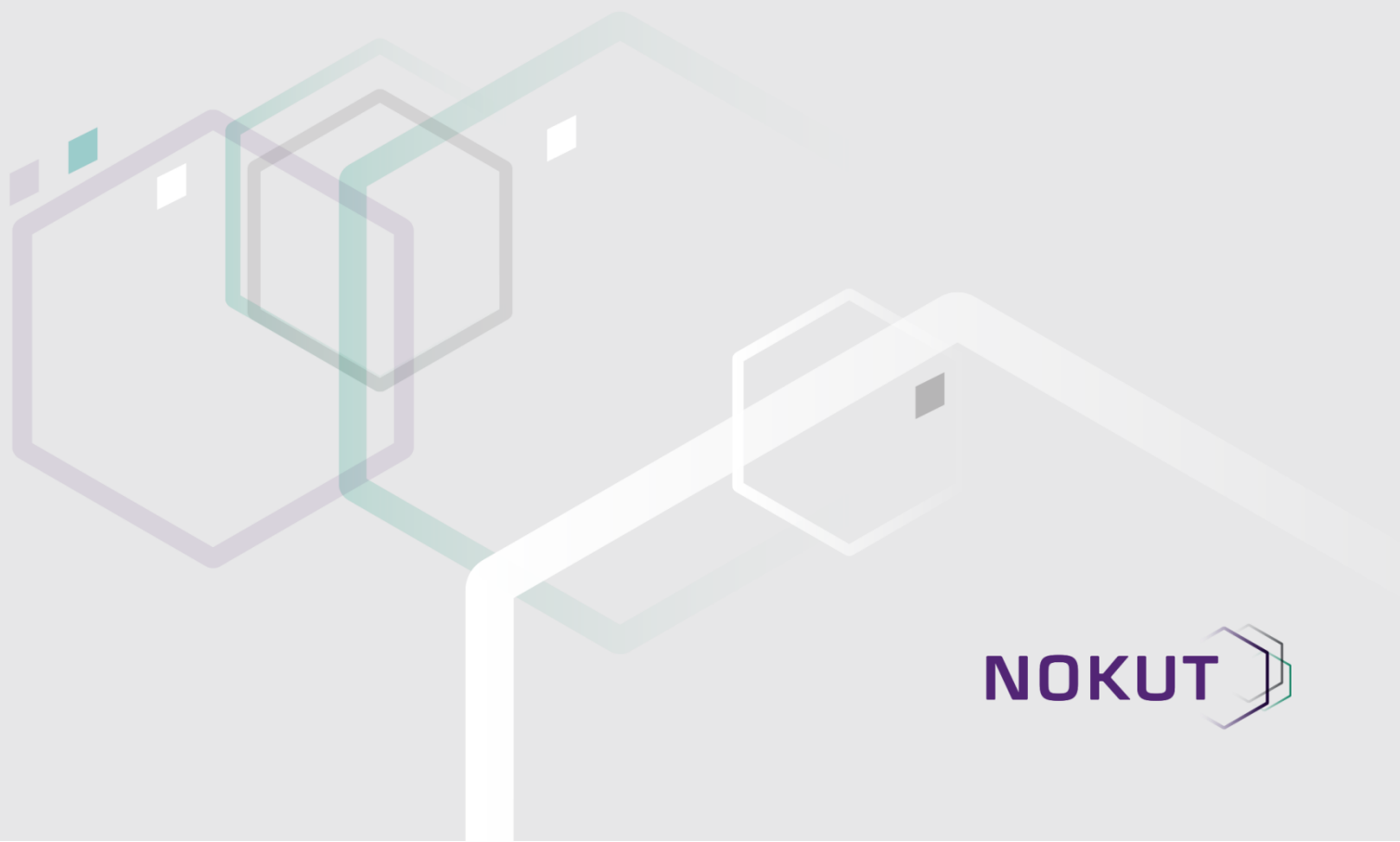

NOKUTs tilsynsrapporter

Ernæring i barnehage, skole og SFO

AOF Haugaland

Februar 2014

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted:	AOF Haugaland/ Haugesund, Sauda, Ølen og Karmøy
Utdanningstilbudets navn:	Ernæring i barnehage, skole og SFO
Fagskolepoeng:	30
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Kirsten Holven Ane Cecilie Westerberg
Dato for vedtak:	20.02.2014
NOKUTs saksnummer	13/651

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Kirsten Holven
- Ane Cecilie Westerberg

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 2) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 20. februar 2014

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren.....	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
1.2	Innledende vurdering av rammebetingelser for søknaden.....	1
2	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	2
2.3	Faglig innhold.....	6
2.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	9
2.5	Eksamen og vitnemål.....	13
2.6	Infrastruktur	16
2.7	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	19
3	Tilsvarsrunde.....	21
3.1	Søkerens tilbakemelding.....	21
3.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	25
4	Tilsagn om godkjenning	26
5	Vedtak	26
6	Dokumentasjon	27
	Vedlegg 1:.....	28
	Vedlegg 2:.....	29

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

AOF Haugaland søkte NOKUT 15. september 2013 om godkjenning av fagskoleutdanningen *ernæring i barnehage, skole og SFO*. Utdanningstilbudet er et halvårig tilbud som gis på deltid over ett år. Undervisningen vil gis ved AOF Haugaland i Haugesund, Sauda, Ølen og Karmøy og det er søkt godkjenning for inntil 20 studenter ved hvert studiested.

Søker har allerede ni godkjente fagskoletilbud:

- *kroniske sykdommer hos voksne og eldre med fokus på diabetes, hjertesvikt og kols*
- *psykisk helsearbeid*
- *helse, aldring og aktiv omsorg*
- *kreftomsorg og lindrende pleie*
- *miljøarbeid rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse/utviklingshemming*
- *rehabilitering*
- *spesialpedagogikk og flerkulturelt arbeid*
- *tverrfaglig miljøarbeid innen rus og psykisk helsearbeid*
- *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser*

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 11. juli 2011, jf. NOKUTs sak 11/242. Styreordningen og reglementet er tidligere funnet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/416 og 12/137.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, <http://aof.haugaland.no/>. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningstilbudet som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente tilbud og opptakskrav til utdanningene samstemmer med den informasjon NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

1.2 Innledende vurdering av rammebetingelser for søknaden

- Søker må beskrive og dokumentere kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad.
- Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning.
- Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet.
- For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger. Rammebetingelsene er til stede for at søknaden skal kunne behandles av NOKUT.

2 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapittelet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

2.1 Oppsummering

AOF Haugaland søker NOKUT om godkjenning for fagskoleutdanning i *ernæring i barnehage, skole og SFO*, tilsvarende 30 fagskolepoeng. Sakkyndig komité vurderer at det er behov for økt kompetanse om ernæring i barnehager, skoler og SFO, og at studiet således har relevans. Tilbyder har utarbeidet en studieplan i tråd med gjeldene regelverket for fagskoleutdanning.

Det søkes for oppstart av studiet på fire forskjellige studiesteder. Det er uklart hvorvidt man tenker å sette i gang undervisning på alle fire steder med det samme og vi etterlyser en plan for dette.

Vi har også pekt på en skjevhet i kompetansegrunlaget hos studietilbudets undervisningspersonale og stilt spørsmål om det er robust nok.

Sakkyndig komité har etter vurdering av søknadsskjema, studieplan og vedlegg til søknad konkludert med at det er nødvendig med endringer og presiseringer i det skisserte tilbudet for å kunne anbefale en godkjenning.

2.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

2.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Utdanningstilbudet kalles *ernæring i barnehage, skole og SFO*. Tilbyder begrunner dette med at utdanningen dekker generelle, samt spesifikke tema innen kost og ernæring blant barn og unge slik at studentene får kompetanse innen dette tematiske feltet.

Vurdering

Utdanningstilbudets navn fremstår dekkende for det utdanningen tar sikte på å gi kompetanse innen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Tilbyder presenterer overordnede generelle læringsutbyttebeskrivelser i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Læringsutbyttebeskrivelsene favner kunnskap om offisielle anbefalinger og retningslinjer, samt utfordringer knyttet til kost og ernæring i barnehage. Videre angis læringsutbyttebeskrivelser for ferdigheter i hvordan matglede og et helsefremmende kosthold kan tilrettelegges, samt profesjonell samhandling med barn/unge, foreldre/foresatt og fagpersoner. I fremstillingen av den generelle kompetansen kandidatene oppnår etter endt utdanning vektlegges etiske aspekter og holdninger til barn og unge med andre behov grunnet sykdom eller kultur.

Videre er egne læringsutbyttebeskrivelser angitt for de tre modulene i utdanningen.

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsene, både de overordnede og for hvert emne i utdanningen, fremstår i all hovedsak som dekkende og hensiktsmessige. Tilbyder bør imidlertid også vektlegge at studentene får ferdigheter i hvordan de skal holde seg oppdatert om anbefalinger og ny kunnskap om ernæring til barn og unge. Det ville trolig også være hensiktsmessig om tilbyder vektla «helsefremmende» kosthold og mat i større grad i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. For eksempel er en av læringsutbyttebeskrivelsene for ferdigheter formulert som «Sette sammen måltider, planlegger menyer samt tilrettelegger for et hyggelig spisemiljø». Her kunne med fordel «sunne og helsefremmende måltider» vært tatt med i læringsutbyttebeskrivelsen.

Studiet er på tertiært nivå da det bygger på grunnleggende kunnskaper i helse- og oppvekstfag eller aktivitørutdanning. Læringsutbyttebeskrivelsene er angitt som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene skal oppnå etter endt utdanning og anses å ligge på nivå 5.1 i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør omformulere læringsutbyttebeskrivelsene for ferdigheter formulert som «Sette sammen måltider, planlegger menyer samt tilrettelegger for et hyggelig spisemiljø» til «Sette sammen sunne og helsefremmende måltider, planlegger menyer samt tilrettelegge for et hyggelig spisemiljø».

2.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

Tilbyder argumenterer for relevansen av tilbudet i studieplanens innledning der det blant annet henvises til Stortingsmelding 16; Resept for et sunnere Norge (2002-2003). Det henvises også til Handlingsplan for bedre kosthold for befolkningen (2007-2011): Oppskrift for et sunnere kosthold. Viktigheten av et godt kosthold for senere matvaner samt helsen på lang sikt trekkes også frem.

Vurdering

Sakkyndig komité er enig i at det er behov for økt kompetanse og bevissthet omkring helsefremmende kosthold i barnehager, skole og SFO og mener argumentasjonen for opprettelsen av tilbudet er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Tilbyder skriver at det formelle opptakskravet er:

1. Fullført og bestått videregående opplæring fra programområdene barne- og ungdomsarbeiderfaget og helsearbeiderfaget i utdanningsprogram helse og oppvekst. Hjelpepleiere og omsorgsarbeidere kan også søke.
2. Fullført og bestått videregående opplæring fra programområdet aktivitør i utdanningsprogram Design og håndverk.

Videre oppgis det at søkere kan vurderes i forhold til realkompetanse etter gitte kriterier.

Kandidater som søker opptak på bakgrunn av realkompetanse må dokumentere at de har:

- Alder som minimum tilsvarer normalalderen for fullført aktuell videregående opplæring
- Ferdigheter innen aktuelle basisfag (norsk muntlig og skriftlig, IKT og matematikk) for å kunne gjennomføre studiet
- Relevant praksis fra fagområdet det søkes opptak til
- Faglig dybde og bredde innen fagområdet. Dokumenteres gjennom fagtest etterfulgt av samtale med fagperson som har kompetanse innen fagområdet det søkes opptak til.

Fagperson utarbeider vurdering til fagskoleansvarlig kompetanserådgiver. Realkompetansen vurderes ut fra innlevert skriftlig dokumentasjon og begrunnet egenvurdering fra søkeren.

Vurdering

Tilbyder skriver at studentene fra tidligere har grunnutdanning i helse- og oppvekstfag, eller aktivitørutdanning. Det er oppgitt at fagskolestudiet bygger på grunnleggende kunnskaper fra grunnutdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget, men at viktige programfag som «helsefremmende arbeid» vil repeteres og bygges videre på.

Opptakskravene fremstår klare og hensiktsmessige gitt at forkunnskapene det bygges på fra barne- og ungdomsarbeiderfaget repeteres på en slik måte at også studenter med bakgrunn som helsearbeider eller aktivitør kan gjennomføre studiet på en god måte.

Tilbyder har beskrevet kriterier som ligger til grunn for opptak basert på realkompetanse i studieplanen. Det er imidlertid noe uklart hva som ligger i «Relevant praksis fra fagområdet det søkes opptak til» og «Faglig dybde og bredde innen fagområdet. Dokumenteres gjennom fagtest etterfulgt av samtale med fagperson som har kompetanse innen fagområdet det søkes opptak til». Dette bør tydeliggjøres i studieplanen slik at potensielle studenter vet hva de skal dokumentere.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- formulere tydeligere hvordan søkere med annen bakgrunn enn barne- og ungdomsarbeiderfaget skal oppnå samme forkunnskaper, slik at de kan tilegne seg de skisserte læringsutbyttebeskrivelsene for studiet.

- tydeliggjøre i studieplanen hva man som er relevant praksis og faglig dybde ved opptak basert på realkompetansevurdering.

2.3 Faglig innhold

2.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Planen for utdanningstilbudet inneholder navnet «Ernæring i barnehage, skole og SFO. Fagskoleutdanning ved AOF Haugaland». Det er beskrevet at:

Fagskoleutdanning i ernæring i barnehage, skole og SFO har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere med høy yrkesetisk standard. Studentene skal etter gjennomført utdanning ha etablert et grunnlag for livslang læring og kontinuerlig omstilling. Fagskoleutdanningen skal være yrkesrettet.

Etter endt utdanning skal studentene kunne bidra til å planlegge, organisere og iverksette tiltak relatert til ernæring i barnehage, skole og SFO i samarbeid med andre yrkesgrupper og de vil ha kompetanse til å arbeide med ernæring og ernæringsrelaterte utfordringer i barnehage, skole og SFO, kunne fremme matglede og videreføre holdninger og kunnskap om måltider som helsefremmende arena. Læringsutbyttebeskrivelsene er angitt som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene skal oppnå etter endt utdanning.

Omfanget av studiet er beskrevet og utdanningen har en samlet normert studietid på et halvt år, men tilrettelegges som et deltidsstudium over ett år. Undervisningen er tilrettelagt med fem kvelder à fire timer per måned. I løpet av studietiden på ett år vil studieplanen for fagskoleutdanningen bestå av tre moduler, hvorav en modul med felles innholdsdel (10 uker deltid; 5 uker heltid), en lengre fagspesifikk modul (20 uker deltid; 10 uker heltid) og en fordypningsmodul (8 uker deltid; 4 uker heltid).

Hospitering er en del av modul 2 og kan foregå på for eksempel folkehelseprogram eller sentra, hos ernæringsfysiolog eller eksempelvis barnehage/skole som har spesielt fokus på kosthold og ernæring. I studieplanen er det lagt opp til fem dager hospitering. Antall timer undervisning, gruppearbeid/selvstudium, hospitering og praktisk matlaging, samt litteraturen til de ulike moduler er

beskrevet i studieplanen. Praktisk matlaging på kjøkken er også en del av modul 2. Dette legges opp som tre kvelder fordelt gjennom modulen, og vil foregå på skolekjøkken i kommunen, hvor fokus er sunn og ren mat, kreativ matlaging og matglede.

Fordypningsoppgaven starter i modul 3, hvor en veileder oppnevnes. Det gis inntil åtte timers veiledning i modul 3. Fordypningsoppgaven kan gjennomføres individuelt eller i gruppe. Veiledningen er obligatorisk.

For å kunne gå opp til eksamen i fordypningsmodulen må studenten ha bestått kravene i modul 1 og 2. Eksamen i fordypningsdelen består av et skriftlig arbeid (fordypningsoppgave) etterfulgt av en muntlig høring med utgangspunkt i fordypningsoppgaven. Fordypningsoppgaven kan gjennomføres individuelt eller i gruppe.

På slutten av hver modul leverer studentene et skriftlig arbeid i form av en moduloppgave som danner grunnlag for vurdering av modulen. Det settes en modulkarakter for hver modul som avsluttes. I modul 2 er det et ekstra arbeidskrav hvor studentene leverer en rapport etter at de har gjennomført praktisk matlaging og hospitering. Rapporten vurderes til bestått/ikke bestått. Avsluttende vurdering består av en fordypningsoppgave med etterfølgende individuell muntlig eksamen som vurderes etter skalaen A – F.

For fullført studium utstedes vitnemål. Dersom studenten har tatt enkelte moduler, eller ikke har fullført /bestått hele utdanningen, utstedes det modulbevis.

Vurdering

Studieplanen er utformet i tråd med gjeldene regelverket for fagskoleutdanning og gjør at studentene i hovedsak kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er forespeilet. Det faglige innholdet for de ulike modulene er beskrevet, samt hvilke arbeidsformene som benyttes. Læringsutbyttebeskrivelsene virker realistiske i forhold til omfanget av studieplanen og opptakskravene. Vi mener det er god sammenhengen mellom de forskjellige fagene og modulene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.3.2 Sammenheng mellom plan og mål (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Utdanningen har en samlet normert studietid på et halvt år, men tilrettelegges som et deltidsstudium over ett år. Studieplanen består av tre moduler, hvorav en modul med felles innholdsdel, en lengre fagspesifikk modul og en fordypningsmodul.

Modul 1 Felles grunnlag for fagskoleutdanninger i helse- og oppvekstfagene, er normert til ti uker deltidsarbeid (6 fagskolepoeng) tilsvarende 50 timer undervisning og 130 timer gruppearbeid/selvstudie. Det undervises i følgende temaer:

- 1a. Arbeidsformer og metoder i studiet
- 1b. Helse- og oppvekstfagene i samfunnet
- 1c. Etikk

- 1d. Kommunikasjon og samhandling
- 1e. Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk
- 1f. Sosiologi og psykologi

Modul 2 Ernæring i barnehage, skole og SFO er normert til 24 ukers deltidsarbeid inklusiv hospitering og praktisk matlaging tilsvarende 100 timer undervisning, 296 timer gruppearbeid/selvstudie, 30 timer hospitering og 12 timer praktisk matlaging. Totalt utgjør denne modulen 16 fagskolepoeng. Det undervises i følgende temaer:

- 2a. Grunnleggende ernæringslære
- 2b. Kost og ernæring i et samfunnsperspektiv
- 2c. Kost i forhold til alder og kulturtilhørighet
- 2d. Mat i praksis ved ulike tilstander
- 2e. Trygg mat
- 2f. Helsefremmende arbeid/forebygging
- 2g. Hospitering og praktisk matlaging

Modul 3 Fordypning i ernæring i barnehage, skole og SFO, er normert til åtte uker deltid tilsvarende 4 timer undervisning, 8 timer veiledning og 170 timer gruppearbeid/selvstudium/arbeid med fordypningsoppgave. Totalt utgjør denne modulen 8 fagskolepoeng. Studentene skal i denne modulen gjennomføre et obligatorisk fordypningsarbeid. Emnet for fordypningsarbeidet skal være praksisrettet, forankret i relevant teori samt konkret være knyttet til praksis og ett eller flere tema i utdanningens moduler. Studenten skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis. Fordypningsoppgaven skal fortrinnsvis gjennomføres i gruppe. Omfanget av fordypningsoppgave er beskrevet ved en angivelse av at besvarelsen skal være på ca. 4000 ord (+/- 10 %) og at den skal utføres etter en gitt mal.

På slutten av hver modul leverer studentene et skriftlig arbeid som danner grunnlag for vurdering av modulen. Det skriftlige arbeidet er i form av en moduloppgave. Vurdering av den enkelte modul fastsettes på grunnlag av det innleverte arbeidet. I modul 2 er det i tillegg et ekstra arbeidskrav hvor studentene leverer en rapport etter at de har gjennomført praktisk matlaging og hospitering. Rapporten vurderes til bestått/ikke bestått.

Til sammen utgjør dette 30 fagskolepoeng og 800 timers undervisning og selvstudier.

Hospitering er en del av modul 2 og foregår på for eksempel folkehelseprogram eller sentra, hos ernæringsfysiolog eller eksempelvis barnehage/skole som har spesielt fokus på kosthold og ernæring. Hospitering kan være individuelt eller som klassebesøk. Det legges opp til fem dager hospitering, og AOF Haugaland har ansvar for å skaffe egnede plasser for hospitering. Veileder ved individuell

hospitering vil være fagperson på hospiteringsstedet som har minimum bachelorgrad i ernæring. Der hvor dette ikke er mulig, vil tilsvarende fagperson fra AOF Haugaland veilede studenten. Praktisk matlaging på kjøkken er også en del av modul 2. Dette legges opp som tre kvelder fordelt gjennom modulen, og vil foregå på skolekjøkken i kommunen. Det vil her legges vekt på sunn og ren mat, kreativ matlaging og matglede. Veileder under den praktiske delen vil være fagperson med minimum bachelorgrad i ernæring.

Vurdering

Omfanget av tema som skal dekkes innenfor de ulike modulene virker oppnåelige og relevante innenfor rammen gitt av studieplanen og på grunnlag av studentene kompetanse. De obligatoriske oppgavene i modul 1 og 2 er godt beskrevet i forhold til innhold og omfang. Fordypningsoppgaven i modul 3 er også godt beskrevet. Innholdet synes dekkende og relevant for å oppnå læringsmålene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

2.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Praktisk er undervisningen tilrettelagt med undervisning fem kvelder à fire timer (fra kl. 17.00-21.00) per måned.

Det legges til rette for «erfæringsbaserte læringsformer» som krever aktiv deltakelse siden studentene har praktisk erfaring innen egne fagområder. Arbeidsformene tilrettelegges slik at det støtter opp om studentenes egne initiativer og slik at studentene utvikler evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse, samt får økt forståelse og respekt for andres fagfelt.

Det legges vekt på vekselvirkning mellom teoretiske studier, praktisk matlaging og hospiteringer som skal øke studentens motivasjon for egen videreutdanning.

I løpet av studiet vil det gjennomføres minst én individuell samtale med hver enkelt student. Samtalen gjennomføres av kompetanserådgiver fra AOF Haugaland.

I samarbeid mellom studenter og lærere deles studentene inn i basisgrupper som skal være i virksomhet gjennom hele studiet. Funksjon og arbeidsform vil vekse og være avhengig av hvilke temaer som står i fokus. Gruppene skal fokusere på gruppedynamikk og fungere som et redskap for egen vekst og utvikling. Resultater fra gruppene presenteres i plenum. Det gis veiledning i gruppene.

Det legges opp til at studentene har ansvar for egen læring, hvor studenten aktivt må oppsøke lærings situasjoner og læringsarenaer. Fagansvarlig sin rolle blir i større grad å tilrettelegge for læring og støtte/veilede studentene i læreprosessen. Ansvar for egen læring stiller krav til studenten om bevissthet i forhold til læreprosesser og egne læringsbehov. Ansvar for egen læring som pedagogisk prinsipp innebærer i langt større grad aktiv samhandling med andre aktører i læringsmiljøet for å kunne hente ut og nyttiggjøre seg læringspotensialet.

Som et supplement til tradisjonell klasseromsundervisning kan studentene benytte It`s Learning som en læringsplattform, som er et enkelt og oversiktlig kommunikasjons- og oppfølgingsverktøy. På It`s Learning legges det ut timeplaner, semesteroversikt, fagstoff, arbeidsoppgaver og henvisninger til aktuelle lenker.

I studieplanen er det beskrevet at:

Som alternativ til individuell veiledning kan det arrangeres oppgaveseminarer gjennom hele studiet. På oppgaveseminarene skal studentene presentere sine foreløpige arbeider for medstudenter og veileder. Presentasjonen danner grunnlag for diskusjon. Hensikten er å gi felles veiledning og respons med læringsutbytte, både for de som legger fram og de som er deltakere.

Vurdering

Studiet baserer seg på prinsippet «ansvar for egen læring». Det er lagt opp til innlevering av et skriftlig arbeid som danner grunnlag for vurdering av modulen. Det skriftlige arbeidet er i form av en moduloppgave. Omfanget av modul-rapportene, rapport fra hospitering og praktisk arbeide samt fordypningsoppgaven er godt beskrevet. Det er ikke beskrevet om arbeidet i basis-gruppene er obligatorisk.

Det er beskrevet at et oppgaveseminar kan erstatte individuell veiledning. På oppgaveseminarene skal studentene presentere sine foreløpige arbeider for medstudenter og veileder, hvor hensikten er å gi felles veiledning og respons med læringsutbytte, både for de som legger frem og de som er deltakere. Det står ikke noe i studieplanen om obligatorisk fremmøte fra andre studenter på disse oppgaveseminarer og sakkyndig komité vil vite hvordan man har sikret tilstrekkelig studentoppmøte for å oppnå læringsutbyttet/hensikten med oppgaveseminaret. Komiteen mener også at alle studenter må sikres et minimum av individuell veiledning.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- beskrive hvordan læringsutbyttet for oppgaveseminaret sikres gjennom tilstrekkelig oppmøte fra medstudenter.

- beskrive hvordan individuell veiledning er sikret hos de som «velger» presentasjon på oppgaveseminar.

Tilbyder bør beskrive om arbeidet i basisgruppene er obligatorisk.

2.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon og vurdering

Det legges opp til en stedbaseret utdanning med 20 studenter og et arbeidsomfang på 800 timer. Studentene skal følges opp både klassevis, i grupper og individuelt. Det settes opp fire formelle klassebesøk av fagskoleansvarlig kompetanserådgiver, samt at studentene får telefonnummer til fagskoleansvarlig kompetanserådgiver dersom de skulle ønske kontakt. I tillegg er det kontakt via læringsplattformen It's Learning der informasjon legges ut og spørsmål besvares. Studentene følges opp med faglige arbeider underveis.

Studentene gjennomfører også hospitering der de veiledes av en person med minimum bachelorgrad i ernæring.

AOF Haugaland har kompetanse og utstyr til å tilrettelegge for personer med lese- og skrivevansker. De oppgir også at de er villige til å tilrettelegge det pedagogiske opplegget ved behov.

Det pedagogiske opplegget fremstår tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.4.3 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon og vurdering

Studiet har ikke praksis.

2.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

AOF Haugaland har i liten grad fast ansatt undervisningspersonell. De fleste blir engasjert i forhold til det behov det til en hver tid er for å iverksette studier. Det er knyttet en 100 % fast koordinatorstilling til fagskoleutdanningen som eventuelt skal bidra i undervisningen i modul 1. Personen har bakgrunn som somatisk hjelpepleier og vernepleier med videreutdanning i pedagogikk, veiledning og miljøarbeid.

Det er ikke noen faste undervisningsstillinger knyttet til fagskoleutdanningen. Det er to midlertidige stillinger knyttet til undervisningen. En førskolelærer med 1.avd. spesial-pedagog er tilknyttet i en 68 % stilling hvorav 34 % er knyttet til undervisning og veiledning i modul 2 og 3. I tillegg er en sykepleier med lærerutdanning og praktisk pedagogisk utdanning tilknyttet i en 32 % stilling hvorav 12 % er knyttet til undervisning og veiledning i modul 2 og 3. I tillegg er det beskrevet at det er gjesteforelesere tilknyttet i en 4 % stilling med «spisskompetanse på spesielle emner i studieplanen». Dermed er det knyttet en 50 % stilling til undervisningen i studietilbudet.

Utdanningen tar opp inntil 20 studenter. Forholdstallet på lærer/studenter er dermed 1:40.

Vurdering

Det søkes om godkjenning av fagskoleutdanningen på fire forskjellige steder. Lærerstaben er, slik vi ser det, ikke tilstrekkelig dimensjonert for 20 studenter. Det samme undervisningspersonalet er anført for alle fire studiesteder. Slik vi ser det, har ikke skolen redegjort for hvordan de skal gjennomføre dette i praksis.

Det er kun én fast ansatt i 100 % stilling, men denne personen skal primært fungere som prosjektkoordinator og skal ikke bidra noe særlig i undervisningen. Undervisningspersonalet er kun tilknyttet i midlertidige stillinger og med begrenset stillingsbrøk knyttet til selve undervisningen og veiledningen, henholdsvis 34 % og 12 %.

Så små stillingsandeler vil gjøre samarbeidet lærerne i mellom og mellom lærer og student utfordrende. I tilfelle sykdom virker det umiddelbart litt lite robust med bare studiekonsulenten som fast ansatt.

Det går ikke frem av søknaden hvor vidt man tenker å sette i gang studiet på fire steder med det samme, eller hvilken plan man har for igangsetting av studiet på de forskjellige studiestedene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- sikre tilstrekkelig stort fast undervisningspersonale til stabil gjennomføring av studieprogrammet.
- redegjøre for hvilken plan man har for igangsetting av studiet på fire undervisningssteder.

2.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

AOF Haugaland har i liten grad fast ansatt undervisningspersonell. De fleste blir engasjert i forhold til det behov det til en hver tid er for å iverksette studier. Det er beskrevet i vedlegg «krav til undervisningspersonell og sensorer ved fagskoleutdanninger ved AOF Haugaland» at «undervisningspersonalet som skal være knyttet til fagskoleutdanninger ved AOF Haugaland, må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisningen som følger av studieplanen». I vedlegg «undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet ernæring i barnehage, skole og SFO» er undervisningskompetanse nærmere beskrevet for de fast- og midlertidige ansatte.

Vurdering

Undervisningskompetansen til to midlertidig ansatte som skal ivareta undervisningen er beskrevet i tabell for undervisningspersonell. Den ene personen har bakgrunn som førskolelærer og den andre som sykepleier. AOF Haugaland skriver selv at de krever at «undervisningspersonalet som skal være knyttet til fagskoleutdanninger ved AOF Haugaland, må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisningen som følger av studieplanen». Navnet på utdanningen det søkes om er *ernæring i barnehage, skole og SFO*. Sakkyndig komité kan ikke se at kravet om ernæringskvalifikasjoner er oppfylt. Sakkyndig komité undrer seg over hvem som skal undervise for å oppnå læringsutbytte som for eksempel «Grunnleggende ernæringslære» og «Mat i praksis ved ulike tilstander»

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sikre at det finnes formell ernæringskompetanse til undervisere på fagskoleutdanningen.

2.5 Eksamen og vitnemål

2.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Studiet består av tre moduler. På slutten av hver modul leverer studentene et skriftlig arbeide som danner grunnlag for vurdering av modulen. Oppgavene gis karakterer A-F.

I vedlegg 1 til studieplanen finnes mal for obligatorisk moduloppgave. Det antas at dette er malen for oppgaven både i modul 1 og 2. Oppgaven skal ta for seg et relevant tema fra modulen. Innlevering av obligatorisk moduloppgave gjøres enten individuelt eller i gruppe. Det er i tillegg til den karaktergivende oppgaven i modul 2 også en oppgave der studentene skal belyse eget læringsutbytte fra hospitering og praktisk matlaging som bedømmes bestått/ikke bestått.

Fordypningsoppgaven i modul 3 er godt beskrevet, både innhold og vurderingskriterier. Oppgaven kan utarbeides individuelt eller i samarbeid med andre studenter. Den skriftlige fordypningsoppgaven skal forsvares muntlig.

Vurdering

Det synes hensiktsmessig å benytte skriftlige oppgaver som vurderingsform i modulene. Den avsluttende fordypningsoppgaven er i modul 3 godt beskrevet og bidrar til variasjon i vurderingsformene da denne også skal forsvares muntlig.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

AOF Haugaland skriver i søknaden at sensorene enten vil være interne, eksterne eller en kombinasjon av disse.

Ved bedømmelse av studentens selvstendige arbeid skal det være minst to sensorer, hvorav en eksternt.

- Ved bedømmelse av muntlig prestasjon, praksisopplæring, ferdighetsprøver og lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det være to sensorer.
- Ved bedømmelse av andre prøver og oppgaver skal det være én intern sensor. Når det foreligger særlige grunner, kan fagskoleansvarlig kompetanserådgiver selv unntaksvis bestemme at det skal være to sensorer, eventuelt eksternt sensor.
- Fagskoleansvarlig kompetanserådgiver oppnevner sensorene. Sensorene vil enten være interne, eksterne eller en kombinasjon av disse.

Vurderingene skal kvalitetssikres gjennom ekstern deltakelse. Dersom det ikke benyttes ekstern sensor ved den enkelte vurdering, skal kvalitetssikringen skje hvert annet studieår gjennom en ekstern stikkprøvesensur eller stikkprøvekontroll av vurderinger foretatt av intern sensor. Fagskoleansvarlig kompetanserådgiver fastsetter på hvilket tidspunkt av studieåret kvalitetssikringen skal gjennomføres. Sensor/eksamenskommisjonen fastsetter karakterer. Ved uenighet mellom sensorene avgjør ekstern sensor.

Sensurfristen ved skriftlig prøve eller oppgave er 3 (tre) uker fra prøvedato/leveringsfrist, hvis ikke særlige grunner taler for lengre frist.

Ved omsensurering skal det benyttes nye sensorer. De nye sensorene skal ikke gjøres kjent med hvilken karakter besvarelsen har fått ved ordinær sensur. De nye sensorene setter den endelige karakteren. Karakteren kan justeres både opp og ned. Karakteren fra omsensur er endelig og kan ikke påklages.

Videre skriver tilbyder i sitt dokument «kravspesifikasjoner til undervisningspersonell» at sensorer må ha relevant utdanning innen det fagområdet studiet gjelder på universitet eller høyskolenivå og solid praksis innen det aktuelle fagfeltet og at sensorer bør ha erfaring fra oppgavevurdering og karakterfastsetting.

Ekstern sensor har faglærerutdanning i ernæring, helse og sosialfag og veiledning og kompetanseutvikling.

Vurdering

Jf. kriterium 12 mener sakkyndig komité at det mangler formell ernæringskompetanse knyttet til intern sensur av oppgaver og eksamen.

Ekstern sensors faglige bakgrunn (faglærerutdanningen i ernæring, helse- og miljøfag) er primært rettet mot undervisning i fag og fagområder innen studieretningene helse- og sosialfag og hotell- og næringsmiddelfag i videregående opplæring. Sakkyndig komité etterlyser derfor også ekstern sensor med formell ernæringsfaglig kompetanse, minimum bachelorgrad, som skissert i AOFs egne «kravspesifikasjoner til undervisningspersonell».

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for at sensorer (både interne og eksterne) har formell ernæringsfaglig kompetanse.

2.6 Infrastruktur

2.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

Tilbyder søker om godkjenning av utdanning på fire forskjellige undervisningssteder. Oversikt over rom og utstyr ved utdanningsstedene som benyttes i forbindelse med fagskoleutdanningen i AOF Haugaland er beskrevet i vedlegg. Det er per i dag fire godkjente studiesteder, Haugesund med ni studier, Sauda med seks studier, Ølen med fire studier og Etne med ett studium.

Haugesund

AOF Haugaland flyttet nylig inn i et nybygg i Haugesund sentrum med gode adgangsmuligheter både med kollektivtrafikk og med egen bil. Kurssenteret inneholder godt utstyrte undervisningsrom i ulike størrelser, grupperom og pausearealer. Det finnes trådløs internettforbindelse til fri benyttelse for deltakere og det er også plassert ut et antall publikums-PCer som er til fri benyttelse.

I forbindelse med fagskolestudium i Ernæring, praktisk matlaging, stilles skolekjøkken til disposisjon ved Karmsund videregående skole. Både fagskolestudier innen Ernæring med studiested Haugesund og studiested Karmøy, vil benytte skolekjøkken ved denne skolen de tre kveldene per studium denne type undervisning skal gjennomføres.

Sauda

AOF Haugaland har ikke egne undervisningsrom i Sauda, men Sauda videregående skole stiller til disposisjon undervisningsrom som har god plass til 20 studenter. I tillegg stilles det til disposisjon grupperom. Både undervisningsrom og grupperom har tilgang til nettverk. I forbindelse med fagskolestudium innen ernæring og praktisk matlaging, stilles skolekjøkken til disposisjon. Skolen har også egen filmsal som er utstyrt med datamaskin, videoprojektør, videokonferanse, dokumentkamera, video og DVD spiller. Denne kan leies dersom en kommer frem til at det kan være hensiktsmessig i deler av undervisningen.

Ølen

AOF Haugaland har ikke egne undervisningsrom i Ølen, men Ølen videregående skole stiller til disposisjon undervisningsrom som har god plass til 20 studenter. I tillegg stilles det til disposisjon grupperom. Både undervisningsrom og grupperom har tilgang til nettverk. I forbindelse med fagskolestudium innen ernæring og praktisk matlaging, stilles skolekjøkken til disposisjon. Skolen har også et auditorium/filmsal som er utstyrt med datamaskin, videoprojektør, videokonferanse og dokumentkamera. Denne kan leies dersom en kommer frem til at det kan være hensiktsmessig i deler av undervisningen.

Karmøy

AOF Haugaland har ikke egne undervisningsrom i Karmøy, men Kopervik videregående skole stiller til disposisjon undervisningsrom som har god plass til 20 studenter. I tillegg stilles det til disposisjon grupperom. Både undervisningsrom og grupperom har tilgang til nettverk. Skolekjøkken benyttes ved Karmsund videregående skole.

Vurdering

De beskrevne arealer virker tilfredsstillende for gjennomføringen av undervisningsopplegget ved at de sikrer mulighet for forelesninger, gruppearbeid og praktisk matlaging. Trådløst nettverk sikrer studentene tilgang til internett på egen bærbar PC.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør være mer spesifikk i sin beskrivelse av infrastruktur som er relevant for fagskolestudiet *ernæring i barnehage, skole og SFO*.

2.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Haugaland Kurssenter har trådløs internettforbinding som er til fri bruk for deltakere har hele senteret. Det er i fellesområdet utplassert PCer til fri benyttelse. Veiledning og brukerstøtte er også tilgjengelig fra veiledere som underviser innenfor IKT. Som et supplement til klasseromsundervisningen, benytter AOF Haugaland læringsplattformen It's Learning i undervisningen. Dette er et enkelt og oversiktlig kommunikasjons- og oppfølgingsverktøy. Både lærere og studenter er knyttet opp til nettplattformen. Både lærere og studentene vil få tilbud om, og tilgang til, opplæring i It's Learning. På It's Learning legges ut timeplaner, semesteroversikt, fagstoff, arbeidsoppgaver og henvisninger til aktuelle lenker.

Vurdering

IKT-tjenester er forklart i søknaden. I Haugesund er det muligheter for studenter til både å bruke skolens datamaskiner, samt å koble seg på nettverket med egne bærbare datamaskiner. Mulighet for brukerstøtte og hjelp er også til stede. På de tre andre undervisningsstedene er det lagt opp til bruk av egne datamaskiner, og alle har tilgang til nettverket. Alle benytter It's Learning. Vi vurderer dette som tilfredsstillende for at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Studentene og lærerne har tilgang til informasjonstjenester som er aktuelle for utdanningstilbudet via den trådløse internettforbindelsen som finnes på kurscenteret.

Alle undervisningssteder har tilgang til flere biblioteker, hvor de kan tilby faglitteratur innen ulike emner på ulike nivåer. Bibliotekene er også behjelpelige med å bestille inn aktuell faglitteratur ved forespørsel.

Vurdering

Den viktigste informasjonsressurs for studentene vil trolig være tilgang til internett, men mulighet for å kunne bestille faglitteratur må også være på plass. Den beskrevne tilgangen til relevant faglitteratur vurderes som tilfredsstillende til å sikre studentene mulighet til å innhente relevant faglitteratur.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

2.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

AOF Haugaland har inngått skriftlige intensjonsavtaler med de fleste kommunene på Haugalandet i forbindelse med studenter som skal ha praksisplasser innen helse- og oppvekstsektoren; Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Vindafjord, Sauda og Sveio. Tilbyder inngår avtale om praksisplass med samtlige virksomheter der tilbyder har studenter i praksis. Disse intensjonsavtaler er vedlagt søknaden.

Vurdering

Sakkyndig komité vurderer at AOF Haugaland har et lokalt og regionalt samarbeid med intensjonsavtaler som sikrer samarbeid med samfunns- og næringsliv innenfor området ernæring i pleie og omsorgstjenester som er relevant for denne søknaden. Det er også beskrevet i søknaden at det gjennomføres faste samarbeidsmøter med representanter fra kommunene og fra Fagforbundet i regionen en til to ganger i året for å sikre at fagskoleutdanningen skal ha en tilfredsstillende kvalitet og at kravet til yrkesrelevants er oppnådd.

Det er imidlertid vanskelig å vurdere om tilknytningen regionalt er like bra ved samtlige studiesteder det søkes om oppstart av studier ved.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør tydeliggjøre tilknytningen lokalt og regionalt til yrkesfeltet og faglige nettverk ved samtlige studiesteder.

2.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må

- tydeliggjøre i studieplanen hva man som er relevant praksis og faglig dybde ved opptak basert på realkompetansevurdering.
- beskrive hvordan læringsutbyttet for oppgaveseminar sikres gjennom tilstrekkelig oppmøte fra medstudenter.
- beskrive hvordan individuell veiledning er sikret hos de som «velger» presentasjon på oppgaveseminar.
- sikre tilstrekkelig stort fast undervisningspersonale til stabil gjennomføring av studieprogrammet.
- redegjøre for hvilke plan man har for igangsetting av studiet på fire undervisningssteder.
- sikre at det finnes formell ernæringskompetanse til undervisere på fagskoleutdanningen.
- sørge for at sensorer (både interne og eksterne) har formell ernæringsfaglig kompetanse.
- beskrive hvordan individuell veiledning er sikret hos de som «velger» presentasjon på oppgaveseminar.

Tilbyder bør

- omformulere læringsutbyttebeskrivelsene for ferdigheter formulert som «Sette sammen måltider, planlegger menyer samt tilrettelegger for et hyggelig spisemiljø» til «Sette sammen sunne og helsefremmende måltider, planlegger menyer samt tilrettelegge for et hyggelig spisemiljø».
- beskrive om arbeidet i basisgruppene er obligatorisk.

- være mer spesifikk i sin beskrivelse av infrastruktur som er relevant for fagskolestudiet *ernæring i barnehage, skole og SFO*.
- tydeliggjøre tiknytningen lokalt og regionalt til yrkesfeltet og faglige nettverk ved samtlige studiesteder.

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

3 Tilsvarende

NOKUT mottok 17. januar 2014 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport. Den sakkyndige komiteen vurderte tilbakemeldingen 5. februar 2014.

Søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen og den sakkyndige tilleggsvurderingen i forbindelse med de opprinnelig underkjente kriteriene presenteres under.

3.1 Søkerens tilbakemelding

Søkers tilbakemelding på konklusjon fra de sakkyndige på må-punkter:

Opptakskrav (kriterium 4)

Formulere tydelig hvordan søker med annen bakgrunn enn barne- og ungdomsfaget skal oppnå samme forkunnskaper, slik at de kan tilegne seg de skisserte læringsutbyttebeskrivelsene for studiet.

Vi har endret teksten under punkt 3.1 Formelle opptakskrav i studieplanen slik at det for opptak til utdanningen kun kreves fullført og bestått videregående opplæring fra programområdet Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Endringen er markert med gult i studieplanen side 5 og punkt 2 er tatt bort. I tillegg har vi tatt bort teksten «eller aktivitørutdanning» i 2. avsnitt under 2.0 mål for fagskoleutdanningen, side 4.

Tydeliggjøre i studieplanen hva som er relevant praksis og faglig dybde ved opptak basert på realkompetansevurdering.

Vi har endret tekst i studieplanen punkt 3.2 Opptak på bakgrunn av realkompetanse, prikkpunkt 3 til følgende ordlyd: relevant praksis fra fagområdet det søkes opptak til, dvs. at søker må ha arbeidserfaring fra barnehage, skole eller SFO. Tilføyelsen er markert med gult i studieplanen side 5.

Prikkpunkt 4 faglig dybde og bredde innen fagområdet, dvs. at søker gjennom fagtest og samtale viser kunnskap som bygger på læreplanen for vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Tilføyelsen er markert med gult i studieplanen side 5.

Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

Beskrive hvordan læringsutbyttet for oppgaveseminaret sikres gjennom tilstrekkelig oppmøte fra medstudenter, samt beskrive hvordan individuell veiledning er sikret hos de som «velger» presentasjon på oppgaveseminar.

Vi har valgt å slå ovennevnte punkter sammen fordi vi ser at begrepet oppgaveseminar kan misstolkes. Punkt 4.2.6 Oppgaveseminar i studieplanen er ment som en av flere pedagogiske tilnærminger eller

metoder, og hører egentlig til under punkt 4.2.3 Teoretiske studier hvor de pedagogiske metoder i studiet nevnes.

Lærerne kan benytte denne metoden i veiledning av moduloppgaveskrivning der studentene presenterer det fortløpende arbeidet for hverandre. Dette har ikke vært obligatorisk, men blitt brukt som en av flere metoder. Gjennom sakkyndiges tilbakemelding ser vi at det ikke er naturlig å ha dette som et eget punkt.

Det er kun modul 5 Fordypningsmodulen og praksis som har obligatorisk fremmøte.

Når det gjelder veiledning av moduloppgave blir det per modul gitt minimum 12 timer veiledning. I modul 5 blir det gitt 16 timer veiledning. Veiledning er både individuell og i gruppe og er timeplanfestet.

4.2.6 Oppgaveseminar i studieplanen side 8 er tatt bort og begrepet oppgaveseminar er byttet ut med framlegg av moduloppgavearbeid som er tatt inn i 4.2.3 Teoretiske studier side 7 som en av flere tilnærminger (metoder). Videre er det gjort en tekstendring under samme punktet hvor vi har endret fra «Det gis veiledning i gruppene og/eller som oppgaveseminar» til «Det gis veiledning i gruppene» (side 8). Endringene er markert med gult i studieplanen. Ovennevnte endringer vil også bli gjort gjeldende for våre øvrige godkjente studieplaner.

Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11).

Sikre tilstrekkelig stort fast undervisningspersonale til stabil gjennomføring av studieprogrammet.

Sakkyndige uttaler at «lærerstaben ikke er tilstrekkelig dimensjonert for 20 studenter». Vi oppfatter dette som en missforståelse, da samtlige av våre godkjente studier er dimensjonert for 20 studenter og med en lærerstillingsandel på 50 %.

Sakkyndige uttale også «at små stillingsandeler vil gjøre samarbeidet lærerne imellom og mellom lære og student utfordrende» og «I tilfelle sykdom virker det umiddelbart litt lite robust med bare studiekonsulenten som fast ansatt».

Lærerstillingsandelen utgjør totalt 50 % hvorav kun 4 % er tiltenkt gjesteforelesere, de resterende 46 % er fordelt på 2 undervisningspersonell. Vi mener derfor at dette ikke utgjør en stor utfordring når det gjelder samarbeidet lærerne og studentene imellom. Når det gjelder sårbarhet ved sykdom hos lærerne, viser vi til tabellen om undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet hvor vi beskriver hvordan vi kan benytte ressursene hos de faglærerne som er tilknyttet fagskoleutdanningene. I tillegg har vi ytterligere en fast ansatt studiekonsulent i 100 % stilling som har faglærutdanning i ernæring, helse og sosialfag, som også kan benyttes som sykevikar.

Videre påpeker sakkyndige «at det samme undervisningspersonalet er anført for alle fire studiesteder, og at vi ikke har redegjort for hvordan vi skal gjennomføre dette i praksis».

AOF Haugaland har ingen planer om å starte opp denne fagskoleutdanningen på 4 steder samtidig. Beklageligvis kommer ikke dette frem i søknaden. I forbindelse med tidligere søknader: Helse, aldring og aktiv omsorg (godkjent 15.05. 2012), Kroniske sykdommer hos voksne og eldre med fokus på hjertesvikt, diabetes og KOLS (godkjent 13.09. 2012) og Tverrfaglig miljøarbeid innen rus og psykisk helsearbeid (godkjent 14.01. 2013), ble det søkt om 3 av disse studiestedene (Haugesund, Ølen og Sauda). Det ble den gang, på samme måte som ved søknad om «Ernæring innen barnehage, skole og SFO», sendt inn tabell over undervisningspersonell som dekket samtlige undervisningssteder. Ingen av de sakkyndige komiteene stilte krav om at det skulle oppgis forskjellig undervisningspersonell på de ulike studiestedene. Samtlige studiesteder ble godkjent.

Dersom det mot formodning skulle bli aktuelt å starte opp studiet på flere steder samtidig, har vi gjennom vårt tette samarbeid med kommunene og helseforetakene store muligheter til å skaffe undervisningspersonell med tilstrekkelig kompetanse. Det vil heller aldri være aktuelt å starte opp studier dersom vi ikke har tilstrekkelig og kvalifisert undervisningspersonell. Vi mener derfor at vi har sikret tilstrekkelig stort fast undervisningspersonalet til stabil gjennomføring av studieprogrammet.

Årsaken til at vi søker om godkjenning på flere studiesteder, er at vi ved å inneha godkjenning, på kort varsel kan starte opp et studium basert på behovene fra kommunene og helseforetakene i regionen.

Redegjøre for hvilken plan man har for igangsetting av studiet på 4 undervisningssteder.

Vi mener at vi har redegjort for dette i punktet over.

Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12).

Sikre at det finnes formell ernæringskompetanse til undervisere på fagskoleutdanningen.

Vi beklager at Margit Veia som er tiltenkt hovedansvaret for utdanningen er oppført med feil formell utdanning. Hun er ikke førskolelærer, men faglærerutdannet i ernæring, helse og miljøfag. I tillegg er hun i gang med masterstudiet Helsefremmende arbeid med fordypning innen kostholdsformidling. Hun underviser fortiden lærerstudenter ved Universitetet i Stavanger i mat og helse. I tillegg er hun engasjert som foreleser av flere kommuner i regionen og underviser bl.a. prosjektet «Sunn og aktiv», som er et samarbeidsprosjekt mellom AOF Haugaland og Karmøy kommune. Hun har skrevet flere kokebøker med blant annet fokus på mat for barn og unge. Av annen arbeidserfaring har hun jobbet flere år som lærer på Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Hun har også jobbet 7 år i Sjømannskirken, bla. med tilrettelegging av måltider. Vi mener derfor at hun innehar den kompetansen som er nødvendig for å undervise på dette studieprogrammet, og at kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte. I tillegg vil vi benytte Signe Elise Eik, vår først foreslått ekstern sensor, til undervisning og sykevikar i utdanningen.

Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14).

Sørge for at sensorer (både interne og eksterne) har formell ernæringsfaglig kompetanse.

Som vist i punkt 3.4.5, er Margit Vea tiltenkt som hovedansvarlig for utdanningen og dermed også intern sensor. Vi anser at hennes kompetanse fyller kriteriet for intern sensor på en tilfredsstillende måte. Vi har allerede på plass flere navn som innehar ernæringsfysiologiutdanning her i Haugaland-regionen. Disse vil bli kontaktet og forespurt i god tid før evt. oppstart av studiet med spørsmål om å være ekstern sensor. Sektoren er svært opptatt av å få denne kompetansen for helsefagarbeiderne og vi anser derfor ikke at det vil bli vanskelig å få ekstern sensor. Vi anser derfor at kriteriet for ekstern sensor er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Søkers tilbakemelding på konklusjon fra de sakkyndige på bør-punkter:

Prikkpunkt 1:

Vi har endret målet slik sakkyndige foreslår. Dette er markert med gult i studieplanen, side 4. Endringen er markert med gult.

Prikkpunkt 2:

Basisgruppearbeid er ikke obligatorisk.

Prikkpunkt 3:

Når det gjelder dette punktet er vi usikre på hva sakkyndige mener vi ikke har beskrevet nok spesifikt da de i sin vurdering ikke gir en konkret tilbakemelding på hva som må beskrives bedre.

Under punktet vurdering uttrykker sakkyndige at arealet virker tilfredsstillende og vi mener det er gitt en grundig beskrivelse av de ulike studiestedenes infrastruktur.

Prikkpunkt 4:

Stuedstedet Kopervik ligger i Karmøy kommune og studiestedet Ølen ligger i Vindafjord kommune. Disse er blant de kommunene vi har tett samarbeid med og det er i tillegg inngått intensjonsavtaler med kommunene. Det vil si at vi har den samme tilknytningen til alle 4 studiestedene.

3.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Opptakskrav (kriterium 4)

Søker har endret teksten som omtaler det formelle opptakskravet i studieplanen og spesifisert at kun fullført og bestått videregående opplæring fra programområdet Barne- og ungdomsarbeiderfaget kvalifiserer for opptak til studiet.

Søker har også klargjort hva som anses som relevant praksis i forhold til opptak basert på realkompetansevurdering, dvs. relevant arbeidserfaring fra barnehage, skole eller SFO.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

Sakkyndig komite er enige i de endringer som er gjort i tilknytning til tidligere beskrivelse av oppgaveseminar. Presiseringen av hvordan moduloppgaveskrivning og fremlegg av moduloppgavearbeid i grupper benyttes som en av flere pedagogiske tilnærminger er gunstig. Det er også presisert at veiledning gis både individuelt og i gruppene og er timeplanfestet.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

Etter at vi har lest tilsvaret til tilbyder forstår vi det slik at tilbyder ikke har tenkt å starte opp undervisningen på fire steder samtidig, slik vi har tolket det. Tilbyder forklarer hvordan de har tenkt å gjennomføre undervisningen med det undervisningspersonellet som er gjort kjent i søknaden. Etter råd fra NOKUT godkjenner vi denne måten å søke om oppstart for flere studiesteder, og forutsetter at AOF skaffer tilveie tilstrekkelig og kompetent undervisningspersonale ved eventuell oppstart av disse.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

Sakkyndig komite ser positivt på at det finnes en faglærerutdannet person innen ernæring, helse og miljøfag tilknyttet studietilbudet. Når komiteen har presisert at det må sikres at det finnes formell og tilstrekkelig ernæringskompetanse blant de som underviser, mener komiteen at underviser må ha fagkompetanse på minimum bachelor i ernæring sett i lys av utdannings læringsmål. Vi anser ikke at faglærer i ernæring, helse og miljø er formell *ernæringskompetanse* på bachelornivå.

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14).

Komiteen viser til svaret over. Komiteen anser «formell ernæringsfaglig kompetanse» at sensorer (interne og eksterne) har ernæringsfaglig kompetanse på minimum bachelor nivå innen ernæring.

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.1 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

4 Tilsagn om godkjenning

Den sakkyndige komitéen har vurdert tilsvaret på utkast til tilsynsrapport som ble mottatt 17. januar 2014. Komitéen mener at undervisningspersonalet ikke har tilstrekkelig kompetanse innen ernæring. Sett i lys av utdanningens læringsmål, mener komitéen at underviser må ha fagkompetanse med minimum bachelor i ernæring.

I tillegg mener komitéen at kravspesifikasjonen for sensorer må endres slik at det stilles krav om at sensor har minimum bachelor innen ernæring.

NOKUT har besluttet å gi tilbyder tilsagn om godkjenning. Tilbyder må levere en ny tabell over undervisningspersonell hvor det settes opp en lærer med minimum bachelor i ernæring, lærerens stillingsprosent og hva læreren skal undervise i. Det er en forutsetning at denne læreren er på plass før studiet starter opp. Tilbyder må også levere oppdatert kravspesifikasjon for sensorer.

Tilsagnet om godkjenning er gyldig frem til 3. mars 2014.

5 Vedtak

NOKUT mottok tilfredsstillende tabell over undervisningspersonell og oppdatert kravspesifikasjon for sensorer fra tilbyder 19. februar 2014.

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av utdanningen *ernæring i barnehage, skole og SFO*, 30 fagskolepoeng stedbaset, ved AOF Haugaland som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 13. september 2013 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for følgende læresteder:

- Haugesund
- Sauda
- Ølen
- Karmøy

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56.
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96.
- Kunnskapsdepartementets forskrift om fagskoleutdanning av 01.08.2013 nr. 942.
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009.

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra AOF Haugaland, datert 13. september 2013, om godkjenning av fagskoleutdanningen *ernæring i barnehage, skole og SFO*. Tilbudet er halvårig som gis på deltid over ett år. Undervisningen er stedbasert. NOKUTs saksnummer: 13/651-1.
- Tilsvar på sakkyndig vurdering i utkast til tilsynsrapport datert 17. januar 2014. NOKUTs saksnummer: 13/651-6.
- Tilbakemelding på tilsagn om godkjenning av fagskoleutdanningen ernæring i pleie- og omsorgstjenester, datert 19. februar 2014. NOKUTs saksnummer: 13/651-8.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Professor Kirsten Holven, Universitetet i Oslo**
Holven er ernæringsfysiolog med cand. scient. grad fra 1990. I 1997 fikk hun dr. philos tittelen. Hun arbeider nå som professor i klinisk ernæring ved Avdeling for ernæringsvitenskap ved UiO. Holven har veiledet og undervist studenter på alle gradsnivåer. Hun har publisert en rekke artikler, og har vært invitert som foredragsholder både i Norge og i utlandet.
- **Førsteamanuensis Ane Cecilie Westerberg, Atlantis Medisinske Høgskole**
Westerberg er ernæringsfysiolog med cand. scient. grad fra 2006. I 2011 fikk hun dr. philos tittelen. Fra 2012 har hun vært førsteamanuensis i klinisk ernæring ved Atlantis Medisinske Høgskole. Westerberg har undervist studenter på alle gradsnivåer og publisert en rekke artikler.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *ernæring i barnehage, skole og SFO* ved AOF Haugaland.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56.
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96.
- Kunnskapsdepartementets forskrift om fagskoleutdanning av 01.08.2013 nr. 942.
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009.